

Ziek zijn

De besparingen die minister van Volksgezondheid Maggie De Block doorvoert, treffen veel mensen in hun portefeuille. Gelukkig is niet alles kommer en kwel.

Ben van Gils – Ann Lievens – Martine Van Hecke

Toen de minister van Volksgezondheid, Maggie De Block, eind 2014 aantrad, waren we nog hoopvol. Ze nam zich voor om het gezondheidsbeleid meer te enten op gezondheidsdoelstellingen en wetenschappelijk onderzoek. Ze wilde focussen op kwaliteit en doelmatigheid, en beloofde de toegankelijkheid van de gezondheidszorg te garanderen. Inmiddels is De Block over de helft van haar ambtstermijn. Heeft ze de verwachtingen tot nu toe ingelost? Helaas. De besparingsmaatregelen die ze in oktober 2016 aankondigde, getuigen niet altijd van veel visie of wetenschappelijke onderbouw. Hieronder schetsen we de financiële gevolgen van enkele maatregelen voor de consument.

1. Hogere tarieven bij kinesisten en tandartsen

Minister De Block besloot eind vorig jaar om de honoraria van zorgverleners minder te indexeren dan afgesproken. Tandartsen en kinesisten waren dermate in hun wiek geschoten dat ze het nieuwe tariefakkoord met de ziekenfondsen niet wilden goedkeuren. Daardoor kunnen ze hun erelonen vrij bepalen. En inderdaad: een aantal kinesisten krikten hun honoraria op. De beroepsvereniging van kinesisten Axxon raadde haar leden aan om het tarief voor een raadpleging te verhogen van € 22,26 naar € 25. Wie een kuur van negen sessies volgde bij een kinesist, heeft misschien

wordt duurder

ruim € 20 extra uit eigen zak betaald. In april werd er een nieuw tariefakkoord bereikt, maar minder kinesisten dan voorheen hebben het aanvaard. Ook met de tandartsen was het hommeles. De ene tandartsenvereniging riep op tot een tariefstijging van 2,5 %, een andere stelde een verhoging van 3 à 5 % voor. Pas half april bereikten de tandartsenverenigingen een nieuw tariefakkoord met de ziekenfondsen. De artsensyndicaten dreigden hun tariefakkoord op te zeggen, maar sloten eind maart een nieuwe overeenkomst.

2. Geneesmiddelen worden minder terugbetaald

Minister De Block kondigde eind 2016 aan dat ze wilde besparen door overconsumptie van maagzuurremmers, antibiotica en bepaalde neussprays tegen te gaan. Strak plan, want we gebruiken deze middelen inderdaad te veel. Maar ze zei er niet bij dat de patiënt de rekening gepresenteerd zou krijgen. Het remgeld op antibiotica is nu gestegen. Patiënten betalen dubbel zoveel uit eigen zak dan vroeger. Sinds 1 april worden bovendien de grote verpakkingen (meer dan zestig tabletten) van maagzuurremmers met een hoge dosering niet meer terugbetaald. De kleine verpakkingen nog wel. Medisch gezien houdt deze maatregel wel steek: maagzuurremmers (en vooral de hoge dosissen) worden meestal beter niet langer dan twee maanden ingenomen. Tot slot worden sommige neussprays op voorschrift nog amper terugbetaald. Voor Rhinocort, een neusspray tegen allergie, betaalt u nu bijvoorbeeld geen € 3,86 meer, maar € 7,39. Wie een gelijkaardige neusspray zonder voorschrift in de apotheek gaat halen, betaalt de volle pot.

HARDLEERSE ARTSEN

Het Riziv geeft artsen feedback over de hoeveelheid maagzuurremmers en antibiotica die ze voorschrijven. Door deze bewustmaking hoopt het Riziv het aantal voorschriften terug te dringen. Maar die softe aanpak helpt blijkbaar niet genoeg. Het Riziv overweegt om vanaf 2018 strengere regels en controles in te voeren. Volgens ons moeten voorschrijflustige artsen van nabij worden opgevolgd, een verplichte vorming volgen en eventueel zelfs hun accreditering verliezen.

3. Generische middelen werden goedkoper

Maar er is niet alleen slecht nieuws. De Blocks beleid op het gebied van generische geneesmiddelen (goedkope kopieën van medicijnen waarvan het patent is vervallen) heeft al miljoenen euro's uitgespaard. Middelen die niet meer door een patent worden beschermd, werden vroeger goedkoper over een periode van zes jaar. Nu wordt de prijsdaling in één keer doorgevoerd. Bovendien verplicht ze de artsen om de goedkoopste middelen voor te schrijven: 60 % van de medicijnen die ze voorschrijven in 2017 moeten de goedkoopste zijn. Tot nog toe lag dat aandeel op 50 %.

Echter. Meer dan een kwart van de huisartsen slaagde er al niet in om die 50 % te halen. En dat laat de overheid blauwblauw. Artsen zullen feedback krijgen over het percentage dat de goedkoopste geneesmiddelen innemen in de totale hoeveelheid medicijnen die ze voorschrijven, en daar blijft het bij. Dat de dokter bepaalt met welk middel u het beste geneest, is normaal. Dat hij een duurder medicijn voorschrijft in plaats van een goedkoop alternatief met dezelfde werking, is niet wenselijk. Hoe De Block erop zal toezien dat de norm van 60 % wordt gehaald, blijft koffiedik kijken.

Verbetering is nochtans dringend nodig. In andere landen liggen de prijzen voor geneesmiddelen uit patent lager en worden de goedkopere medicijnen vaker voorgeschreven. Berekeningen van het Onafhankelijk Ziekenfonds tonen dat de overheid elk jaar 150 miljoen euro kan besparen als dokters alleen nog de goedkope alternatieven zouden voorschrijven. Patiënten zouden jaarlijks 55 miljoen euro besparen. ♥

Neussprays
tegen allergie
worden
voorschriftvrij
en niet meer
terugbetaald